

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepoliittikan ohjelma

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Valintaesitys

22.11.2023 Dnro: EURA 2021/902341/09
02 01 01/2023/ESAELY

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi
Lighthouse – suuntana nuorilähtöinen ekosysteemi

Hakijan virallinen nimi
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy

Hakemusnumero
902341

Saapumispäivämäärä
29.09.2023

Alkamispäivämäärä
01.01.2024

Päättymispäivämäärä
31.12.2025

Viranomaisen
Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus
Työllisyyteen ja osaamiseen liittyvät JTF-hankkeet
Etelä-Savossa, Pohjois-Karjalassa ja Pohjois-
Savossa

Hakuilmoituksen tunnus
ESAELY-044

Käsittelijä
Pia Marjaana Pirskanen

Toimintalinja
7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi

Erityistavoite
7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä

Tukimuoto
Työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen osallisuuden tukemiseen liittyvä kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Ryhmähankkeena, johon kuuluu tämän päähankkeen lisäksi muiden toteuttajien osahankkeita

Ryhmähanketunnus: R-01181

Ryhmähankkeen muut toteuttajat

Toteuttajan nimi	Toteuttajatyyppi	Y-tunnus
Itä-Savon koulutuskuntayhtymä	Osahankkeen toteuttaja	0207390-8

Perustele, miksi hanke toteutetaan ryhmähankkeena

Juvenialla on laaja kokemus nuorten hyvinvointiin ja sen vahvistamiseen eri tavoin liittyvästä alueellisesta, kansallisesta ja kansainvälisestä tki-toiminnasta. Nuorten kouluttautumisen ja työllistymisen tukemiseen liittyviä kehittämishankkeita on käynnissä jatkuvasti, koska aihe on ollut ajankohtainen jo useita vuosia. Juvenialla on monipuolista kokemusta verkostoyhteistyöstä sekä osaamista Living Lab toiminnan organisoimisesta.

Samiedulla on myös laaja kehittämisorientaatio ja -kokemus sekä vahvat alueelliset verkostot. Ammatillista toisen asteen koulutusta on tarjolla monipuolisesti eri mittaisina kokonaisuuksina sekä opintoihin valmistavana TUVA-koulutuksena. Samiedu tuo hankkeeseen osaamistaan nuorten opiskeluun motivoinnista (uraohjaus) ja erilaisista tavoista suorittaa opintoja, kuten oppisopimuskoulutus sekä joustavat tavat hankkia osaamista ajasta ja paikasta riippumatta eri oppimisympäristöissä.

Ryhmähankkeen osatoteuttajien osaaminen tuottaa synergiaetua ja tukee työpaketien toteutusta.

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Tarve: Nuorten kouluttautumisen, työllistymisen ja hyvinvoinnin tukemiseksi sekä alueellisen TKI-toiminnan vaikuttavuuden tehostamiseksi tarvitaan pysyvä Living Lab (LL) ekosysteemi, joka tukee innovatiivista tutkimusta ja kehittämistä sekä yhteiskehittämisen tuloksena syntyneiden mallien ja tiedon juurruttamista. Ekosysteemin rakentamiseen osallistuu nuorten kanssa toimivia sidosryhmätahoja Etelä-Savon alueelta. Vakiinnutettu LL kehittämisympäristö mahdollistaa proaktiivisen ja reaktiivisen reagoinnin ajankohtaisiin nuorten elämään liittyviin haasteisiin.

Tavoitteet: nuorten työllistymistä, kouluttautumista ja hyvinvointia tukevan ekosysteemin rakentaminen E-Savoon käyttäen Living Lab kehittämis- ja toimintakonseptia.

TP 1. Nuorten hyvinvointia tukevan ekosysteemin luominen. TKI-yksikön ja nuorten kanssa toimivien tahojen yhteistyöverkoston tiivistäminen ja toimintarakenteiden luominen. Toimintamallina on kokeilujen ja ratkaisujen kehämäinen prosessi, ideointiin ja toimintaan osallistuu useat saman aiheen parissa työskentelevät organisaatiot ja niiden toimijat. Hankkeessa kehitetään ja juurrutetaan nuorisotalon kumppanuuspytämällä.

TP 2. Itä-Suomen/E-Savon nuorisokysely: tietoa kehittämisen pohjaksi. Vaikuttava yhteiskehittäminen nuorten koulutuksen ja työllisyyden parantamiseksi vaatii alueeseen kytkeytyvää ja muuttuviin ilmiöihin tarpeeksi nopeasti reagoivaa nuorilähtöistä tietoa. Vaikuttavan LL toiminnan pohjaksi kehitetään kestävä nopean tiedontuotannon rakenteet, joilla on mahdollista tuottaa spesifiä tietoa kehittämistoimien oikeanlaiseksi suuntaamiseksi nuorten kokemuksiin haasteisiin. Lisäksi tarvitaan pitkäjänteisempää tiedontuotantoa, jotta voidaan seurata hitaammin muuttuvia trendejä.

TP 3. Nuorten osallisuus ja nuorisovaikutusten ennakoarviointi. Monissa kunnissa tehdään lapsivaikutusten arviointia, mutta tämä kattaa vain harvoin 18–29-vuotiaat. Nuorten kokemustietoa tulisi hyödyntää suunniteltaessa ja toteutettaessa nuorten elämään kytkeytyviä kunnallisen tason päätöksiä. Ratkaisuna esitetään nuorisovaikutusten ennakoarviointimallin kehittämistä ja implementointia käytäntöön.

TP 4. Työllistymiskiihdyttämö nuorten työllistymisen tukemiseksi. Toimintamalli ja kehittämisprosessi (LL) viedään myös syrjäseutujen/maaseudun toimipaikoille, alueelle jalkautuminen edesauttaa osallisuutta. Toimintaa toteutetaan monenlaisissa kehittämisessä ja kohtaamiseen soveltuvissa tiloissa, joissa kohtautetaan nuoria ja mm. työnantajia. Tavoitteena on laajentaa näkemyksiä nuorten osaamisen ja työelämän vaatimusten yhteensovittamisesta. Pilotointi lisää suoraan ja välillisesti nuorten työllistymistä ja kouluttautumista.

TP 5. Nuorten tulevaisuuskasvatuksen kehittäminen. Oikeudenmukaisen siirtymän näkökulmasta on oleellista antaa nuorille tulevaisuudessa tarvittavia valmiuksia ja taitoja sekä osallistaa heitä tulevaisuutta koskevaan keskusteluun. Työelämäosaamisen ja työnhakutaitojen ohella tämä tarkoittaa valmiutta tarkastella ja muodostaa erilaisia tulevaisuuskuvia sekä kehittää tulevaisuutta koskevaa tietoisuutta. Toimenpiteissä painotetaan työelämän kehittymisen ja muutoksen näkökulmaa sekä ohjauksen merkitystä.

Tulokset: Nuorten hyvinvointia tukeva LL ekosysteemi, jonka vankat pilotoidut rakenteet edesauttavat erilaisten nuorten tarpeisiin vastaamista ja palveluiden kohdentamista reaktiivisesti sekä proaktiivisesti. Etelä-Savon alueella erilaisia nuorille suunnattuja palveluita johdetaan ja toteutetaan tietopohjaisesti. Nuorten kouluttautuminen ja työllistyminen kohenee.

Vaikutukset: Nuoret saavat palveluita oikea-aikaisemmin ja kohdennetummin, joka tukee heidän kouluttautumistaan ja työllistymistään. Eri alueilla (kaupunki, kehysalueet, syrjä/maaseutu) asuvien nuorten kanssa toimivien tahojen yhteistyö tiivistyy. Verkostoitumisen myötä järjestöjen elinvoima kehittyy ja esim. hyvinvointialan yritysten liiketoiminta on asiakaslähtöisempää. Oppilaitosten koulutustarjonta vastaa paremmin työelämän tarpeisiin.

Hankkeen toimenpiteet

TP1. Nuorten hyvinvointia tukevan ekosysteemin luominen.

Järjestetään tilaisuuksia, joissa kohtautetaan TKI-yksikkö, oppilaitoksia, järjestöjä ja yrittäjiä. Kehittämisessä hyödynnetään hankkeeseen soveltuvia palvelumuotoilun menetelmiä, jotka tukevat luovien uusien ratkaisujen syntymistä. Ekosysteemin tukeva Living Lab (LL) rakennetaan palvelumuotoilun avulla.

Ekosysteemin rakentaminen

Living Lab - alkutilanteen ja tarpeen kartoittaminen (nuorten kanssa suoraan tai välillisesti toimivat tahot)

- Laaditaan sidosryhmäkartat: selvitetään mitkä tahot kuuluvat sidosryhmään
  - Otetaan yhteyttä potentiaalisiin sidosryhmien ja niiden edustajiin
  - Tiedon kerääminen organisaatioilta ja muilta toimijoilta: selvitetään niiden keskeinen toiminta ja toimintatavat
  - Toiminnan mallin muotoilu yhteiskehittäen tietoon perustuen (yhteiskehittämistyöpajoja 6 kpl)
  - Tarpeen määrittely: kartoitetaan millaisia yhteistoimintaan liittyviä tarpeita toimijoilla on
  - Vaikuttavuuden pohdinta: millaisin kriteerein ja millä menetelmillä vaikuttavuutta seurataan.
- Digitaalisen ja fyysisen toiminta-alustan hankinta tai hyväksi todetun olemassa olevan alustan käyttöönotto.

Living Lab (LL) -kokeilut yhdessä ekosysteemiin kuuluvien toimijoiden kanssa

- Valitaan myös nuoria osallistaen muutama kokeiltava toimenpide (esim. vihreä siirtymä, nuorilähtöisyys) ja rakennetaan dataa kokeilujen tueksi
- Testataan ja parannetaan LL mallia
- Rakennetaan Juvenian LL-malli, dokumentoidaan ja suunnitellaan + toteutetaan jatkotoimenpiteet.

TP2. Etelä-Savon / Itä-Suomen nuorisokysely: tietoa kehittämisen pohjaksi.

Nopean tiedon tuottaminen vaatii toimivan ja laajan verkoston yhteistyökumppaneita kunnista, jotta kysely saadaan toimitettua nuorten vastattavaksi. Tiedon tuotannon rakenteiden kehittäminen on näin ollen merkittävä osa aluekehitystä. Alueellisesti tietoa tarvitaan taustaksi toimenpiteille, joilla työllisyyden ja koulutuksen lisäksi edistetään nuorten tulevaisuusajattelua ja tulevaisuustaitoja. Selvityksen teemoja voivat olla ovat esim. kestävä kehitys/vihreä siirtymä ja/tai tulevaisuusajattelu/tulevaisuususkko.

- Kyselyn sisällöllinen kehitystyö yhteiskehittämistyöpajoissa, johon osallistuu nuoria (30) ja nuorten kanssa toimivia yhteistyötahojen edustajia (20)
- Kyselyn pilotointi ja työstö digitaaliseen muotoon (6 työpajaa, osallistujia 10/työpaja)
- Sopimusten solmiminen yhteistyöorganisaatioiden kanssa; kyselyyn vastaaminen
- Kyselyn toteutus ja raportointi.

TP3. Nuorten hyvinvoinnin tukeminen ja nuorisovaikutusten ennakoarviointi, joka mahdollistaa päätösten suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin tietoperustaisesti.

- Kontaktoidaan ydinhenkilöt yhteissuunnitteluun ja työstetään nuorisovaikutusten ennakoarvioinnin kuntatason teemat (teams-työskentelyä ja 4 työpajaa, osallistujia 20)
- Työpajatyöskentelyn suunnittelu ja toteutus eri nuorisoryhmien (työttömyysuhan alaiset, työttömät, alanvaihtajat jne.) kanssa (osallistujia 25)
- Ennakoarviointimallin esittely kaupunginvaltuustolle ja mallin implementointi päätöksentekoon (Mikkeli ja Savonlinna)

TP 4. Työllistymiskiihdyttämö nuorten työllistymisen tukemiseksi.

- Yhteiskehittämistyöpajat: aiheena yritysten työntekijöiden osaamistarpeet ja työnhakijoiden osaaminen sekä niiden kohtaavuus (5 työpajaa, osallistujia 35). Toteutus suunnitellaan monipuolista osallistumista tukevaksi (fyysiset ja digitaaliset tilat), jotta saadaan myös maaseudun nuoria ja yrittäjiä mukaan yhteiseen kehittämiseen.

- Ryhmäohjausta nuorille työpajoissa: työelämätiedot ja -taidot kuntoon. (5 x 6 hlön ryhmää; osallistujia 30)
- Yksilöohjausta 3 x 2–3 t/hlö (osallistujia 30), jolla vahvistetaan minäpystyvyyttä heikossa työmarkkina-
asemassa olevien nuorten etenemiseksi työelämään.
- Rakennetaan yksilöllisiä koulutuspolkuja tukemaan nuorten työelämätarpeisiin vastaavan uuden osaamisen hankkimista.
- Ohjattu työharjoittelu yhteistyössä pk-yritysten kanssa heidän toimipaikoillaan.
- Työstetään yrityksille räätälöityjä ohjeita työhön nuorten työntekijöiden perehdyttämiseen (osallistujia 30).

TP 5. Nuorten tulevaisuuskasvatuksen kehittäminen.

Oikeudenmukaisen siirtymän näkökulmasta on oleellista antaa nuorille tulevaisuudessa tarvittavia valmiuksia ja taitoja sekä osallistaa heitä tulevaisuutta koskevaan keskusteluun. Työelämäosaamisen ja työnhakutaitojen ohella tämä tarkoittaa valmiutta tarkastella ja muodostaa erilaisia tulevaisuuskuvia sekä kehittää tulevaisuutta koskevaa tietoisuutta.

- Nuorille suunnatuissa luovilla menetelmillä toteutetuissa työpajoissa (6) tuetaan ja vahvistetaan nuorten (30) tulevaisuususkoa. Toimenpiteissä sovelletaan koulu- ja oppilaitosympäristöissä sekä nuorille tarkoitetuissa palveluissa tulevaisuuskasvatukseen ja tulevaisuusohjaukseen käytettyjä työkaluja.
- Alueellisesti ja valtakunnallisesti toimivaksi havaittuja tulevaisuusohjauksen menetelmiä kehitetään Etelä-Savolaisten nuorten tarpeisiin sopiviksi.
- Toteutetaan yritysvierailuja (8) , jotta nuorten (30) tulevaisuusperspektiivit laajenevat
- Hyödynnetään eri organisaatioiden tuottamaa ennakointitietoa (esim. WEF, Sitra, Maakuntaliitot) sekä edistetään nuorten valmiuksia kohdata muutosta ja epävarmuutta tukemalla heidän tulevaisuusajattelun/ tulevaisuususkon sekä tulevaisuustaitojen kehittymistä.

Lisätietoja hakemuksesta

INDIKAATTORIT

Yritykset 15

Henkilöosallistujat: 170 osallistujaa, joista 142 on alle 29 -vuotiaita nuoria ja 28 aikuisia.

Hakemuksessa on arvioitu, että osallistujista 25 ryhtyy työnhakuun, 40 sijoittuu koulutukseen, 10 saa ammattipätevyyden ja 25 siirtyy työelämään.

KUSTANNUKSET

XAMK: Kokonaiskustannukset 604 350€, josta EU+valtio -tuki 483 480€

SAMIEDU: Kokonaiskustannukset 187 036€, josta EU+valtio -tuki 149 628€

RESURSSIT

Hankkeessa työskentelee yhteensä 5 kokoaikaista ja 2 osa-aikaista työntekijää.

Hankkeen toteutusalue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Etelä-Savo

Kunnat

Mikkeli, Savonlinna, Juva, Kangasniemi, Mäntyharju, Pertunmaa, Pieksämäki, Rantasalmi, Sulkava, Hirvensalmi, Enonkoski

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Täydelliset kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman taulukot sekä de minimis -tuki-ilmoitus ovat hakemuksen lopussa.

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	565 275	0	565 275
2 Matkakustannukset	0	0	0
3 Muut kustannukset	0	0	0
4 Ostopalvelut	0	0	0
Flat rate 40 %	226 111	0	226 111
5 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	0
6 Kertakorvaus hankkeen tuotokset	0	0	0
Nettokustannusarvio yhteensä	791 386	0	791 386

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	633 108	0	80 %
2 Omarahoitus: kuntarahoitus	37 408	0	5 %
2 Omarahoitus: muu julkinen rahoitus	120 870	0	15 %
2 Omarahoitus: yksityinen rahoitus	0	0	0 %
3 Ulkoinen kuntarahoitus	0	0	0 %
4 Ulkoinen muu julkinen rahoitus	0	0	0 %
5 Ulkoinen yksityinen rahoitus	0	0	0 %
Rahoitussuunnitelma yhteensä	791 386	0	100 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hakemus on kohdistettu Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027 -rakennepolitiikan ohjelman toimintalinjalle 7 "Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi" erityistavoitteeseen 7.1. "Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä". JTF:n ESR+ -tyyppiset toimet kohdentuvat ensisijaisesti turvesektorilta ja sen liitännäisaloilta työttömiksi jääneisiin ja alan heikentyneiden työllistymismahdollisuuksien takia työttömyysuhanalaisiin mahdollistamalla heille uudelleen kouluttautumisen ja työllistymisen toimenpiteitä. Kyseisessä kohderyhmässä erityispainopisteenä ovat nuoret, joille pyritään toimintakykyä ja osallisuutta lisäävien toimenpiteiden sekä koulutus- ja ohjauspalveluiden kautta luomaan kouluttautumisen ja työllistymisen mahdollisuuksia.

Haettavan hankkeen päätavoitteena luoda nuorten kouluttautumista, työllistymistä ja hyvinvointia tukeva Living Lab -ekosysteemi, jonka on tarkoitus tukea innovatiivista tutkimusta ja kehittämistyötä. Hankkeen tavoitteena on tiivistää nuorten toimivien tahojen yhteistyöverkostoa ja etsiä uusia keinoja nuorten työllistämisen ja kouluttamisen tukemiseen sekä vakiinnuttaa Living lab -toimintamalli ja ekosysteemi alueelle nuorilähtöisen kehittämisen tueksi.

Hanke ei suoraan kohdistu turvetuotannosta tai sen liitännäisaloilta työttömäksi jääneisiin ja työttömyysuhanalaisiin nuoriin, eikä hankkeessa ole tavoitteita tai toimenpiteitä tämän kyseisen kohderyhmän kouluttautumisen tai työllistymisen edistämiseksi. Hankkeesta ei näin ollen myöskään synny indikaattoreita, joiden kautta kyseisen kohderyhmän ammattipätevyyden lisääntyminen olisi todennettavissa. Hankkeen

painopiste on alueellisen ekosysteemin luomisessa ja alueen toimijoiden yhteistyön vahvistamisessa, nuoria koskevan tiedon kokoamisessa ja arvioinnissa sekä toimintamallien luomisessa, mutta nuoriin kohdistuvat toimenpiteet jäävät kokonaisuutena tarkasteltuna vähäisiksi.

Hankkeen resursointia voidaan pitää mittavana suhteessa hankkeelle asetettuihin tavoitteisiin, toimenpiteisiin ja kohderyhmään. Hanke sisältää Ohjaamojen perustyöhön kuuluvia työllistämisen ja ohjauksen elementtejä.

Hakemusta ei ole pisteytetty, koska se ei täytä yleisiä valintaperusteita hankesisällön ohjelmanmukaisuuden ja tarkoituksenmukaisen resursoinnin osalta.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Etelä-Savon ELY-keskuksen hankeryhmä 10.11.2023

Etelä-Savon ELY-keskuksen rahoituskokous 27.11.2023

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 11.12.2023

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmä 20.12.2023

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Ei